

Presidenten: Ingen flere har forlangt ordet, og debatten er avsluttet.

Presidenten foreslår at forsvarsministerens redegjørelse av 10 juli 1945 vedlegges protokollen.

Votering:

Presidentens forslag ble enstemmig vedtatt.

Protokollen ble opplest uten å foranledige noen bemerkning.

Protokollen fra møte for lukkede dører 6 juli ble opplest uten å foranledige noen bemerkning.

Moseid: Da det ble besluttet at debatten fra 9 april 1940 skulle offentliggjøres, var det også på tale å offentliggjøre debatten fra 8 april, men det ble da opplyst at den forelå ikke komplett referert. Imidlertid er det ingen som på dette tidspunkt kan vite hvorvidt det noen gang vil bli tilfelle, og jeg vil henstille til presidentskapet at debatten fra Stortingsmøtet den 8 april 1940 nå blir offentliggjort slik som den nå foreligger.

Presidenten: Presidenten vil opplyse at fra møtet den 8 april 1940 foreligger stenografisk referat for den siste halvdel av møtet. En stor del av dette stenografiske referat er imøtegåelser av det som er sagt i den første halvdel av møtet. Spørsmålet om offentliggjørelse av dette referat har vært drøftet i presidentskapet, men det er delte meninger om det på grunn av det ufullstendige referat av møtet. Imidlertid skal presidentskapet ha møte for å behandle spørsmålet og ta endelig standpunkt til det i morgen kl. 9,30, og resultatet av presidentskapets behandling av det vil da foreligge for Stortinget i morgen.

Møtet hevet kl. 11,40.

**Møte for lukkede dører
tirsdag den 25 september 1945 kl. 10.**

President: H a m b r o .

Dagsorden:

1. Innstilling fra den utvidede utenriks- og konstitusjonskomite om inngåtte militæravtaler (innst. S. E.).
2. Referat.

Presidenten: Møtet foreslåes holdt for lukkede dører, og det ansees enstemmig bifalt.

Regjeringens medlemmer og de i forretningsordenens § 54 nevnte funksjonærer foreslåes gitt adgang til møtet. – Ingen har uttalt seg derimot, og det ansees enstemmig bifalt.

Statsråd Jahn overbrakte Kgl. prp. om engangsskatt på formuesstigning.

Presidenten: Presidenten foreslår at den overbrakte proposisjon blir sendt finans- og tollkomiteen. – Ingen har uttalt seg derimot og det ansees enstemmig bifalt.

På kartet er oppført innstilling fra den utvidede utenrikskomite om inngåtte militæravtaler. Utenriksministeren var forhindret fra å være til stede i dag, og har bedt om at saken må utstå for å foretas i et senere møte, og presidenten går ut fra at det ingen innvending fremkommer mot dette.

Men presidenten vil benytte anledningen, når finansministeren er til stede, til å gjøre oppmerksom på at i møte i den utvidede utenrikskomite i høst ble det henstillet til Regjeringen å gi Stortinget en redegjørelse for den inngåtte finansavtale med England og for de utgifter som den allierte assistanse i Norge og den militære ordning hittil har medført. Finansministeren var ikke til stede og kunne ikke være til stede den gang, men presidenten vil gjerne spørre, om finansministeren kan si noe om hvorvidt en slik redegjørelse kan bli avgitt til Stortinget?

Statsråd Jahn: Det er første gang jeg hører om dette, men jeg skal undersøke saken. Mer kan jeg ikke si i øyeblikket.

Presidenten: Presidenten kunne være fristet til å henstille til finansministeren å sørge for en noe bedre kommunikasjon innen Regjeringen, da utenrikskomiteen meddelte dette skriftlig til statsministeren under henvisning til det som var uttalt i statsministerens og utenriksministerens nærvær. Men presidenten går ut fra at alle Stortingets medlemmer vil sette pris på å få en slik redegjørelse.

Moseid: Denne innstilling S.E. fikk jeg nå for 5 minutter siden, og jeg antar at det er tilfellet også for Stortingets øvrige medlemmer. Det er knapt det har vært anledning til å lese den igjennom. Jeg ser det er gitt et kort resymé av disse avtaler, men jeg skulle anta at Stortingets medlemmer vil anse det ønskelig,

for ikke å si nødvendig, å få anledning til å få et noe mer inngående kjennskap til hva her foreligger. Jeg vil høre med presidenten, om ikke det er hensikten, slik at det ikke er meningen at dette skal begraves uten videre ved en sådan konklusjon som den vi har her, uten at Stortingets medlemmer får anledning til å gjøre seg kjent med hva det har foregått.

Presidenten: Disse avtalene er for en vesentlig del hemmelige, og Regjeringen har ikke ønsket at de skulle trykkes eller mangfoldiggjøres. Alle dokumentene finnes på Stortingets kontor, og presidenten anser det meget naturlig og nesten selvfølgelig at representantene gjør seg kjent med dem. Innstillingen har foreligget trykt siden komiteen var sammen, og presidenten beklager at post- og ekspedisjonsforhold har vært slike at det har vært vanskelig å få den sendt rundt. Men vi kan la dokumentene utlegge i lagtingssalen, som man pleier å gjøre med slike ting, og det vil bli gjort i morgen.

Da ingen innvending er fremkommet, går presidenten ut fra at saken utstår for å foretas i et senere møte.

Protokollen referertes uten å foranledige noen bemerkning.

Møtet hevet kl. 10,10.

Møte for lukkede dører
torsdag den 27 september 1945 kl. 10.

President: Hambro.

Dagsorden:

1. Innstilling fra den utvidede utenriks- og konstitusjonskomite om inngåtte militæravtaler (innst. S. E.).
2. Referat.

Presidenten: Presidenten foreslår møtet holdt for lukkede dører, og at Regjeringens medlemmer og de i forretningsordenens § 54 nevnte funksjonærer gis adgang til møtet. – Ingen har uttalt seg derimot, og det ansees enstemmig bifalt.

Etter utenriksministerens henstilling foreslår presidenten videre at utenriksråd Prebensen og ekspedisjonssjef Rolf Andersen gis adgang til å overvære møtet. Ingen har uttalt seg derimot, og det ansees enstemmig bifalt.

Sak nr. 1.

Innstilling fra den utvidede utenriks- og konstitusjonskomite om inngåtte militæravtaler (innst. S.E.).

Moseid: Jeg vil bare gjøre oppmerksom på at jeg søkte dokumentene i Lagtingssalen, men de var der ikke.

Presidenten: Jeg beklager at Lagtingssalen er under ombygning og ikke var tilgjengelig i går. Dokumentene lå på Stortingets kontor, og det var en feil at det ikke ved oppslag på døren til Lagtingssalen stod at de var blitt henlagt dit.

Komiteen hadde innstillet:

Dokumentene vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Protokollen ble opplest uten å foranledige noen bemerkning.

Presidenten: Førrenn dette møte heves, gjør presidenten oppmerksom på at den store utenrikskomite, umiddelbart etterat møtet er hevet, trer sammen med utenriksministeren i bondepartiets gruppeværelse i mellometasjen, idet Lagtingssalen som vanlig benyttes, heller ikke i dag er tilgjengelig. – Forlanger noen ordet før dette møte heves?

Sundby: Det jeg vil si, gjelder en annen sak, som jeg har trodd det var mest hensynsfullt å nevne i et hemmelig møte. Vi var i Stockholm forleden uke, noen av oss, og jeg traff der sammen med et fremtredende medlem av styret i Norgeshjelpen. Han kom da nettopp fra et styremøte, og sa at det hadde virket meget uheldig, og han trodde det ville virke uheldig på hjelpevirksomheten i Sverige, at det gjennom norske aviser var kommet fram en uttalelse fra vår forsyningsminister om at forsyningene nå var så rikelige at Norge kunne gå til opphevelse av rasjoneringen av viktige varer om ikke lenge. Vi rasjonerer jo her i vårt land, sa han, og har tenkt å fortsette med det lenge enda, for å kunne ha noe til overs for å hjelpe Norge og også andre land, og vi forsøker fremdeles å få inn midler til hjelpevirksomheten og tar også opp nye tiltak, og da virker det nokså deprimerende når det kommer slike meddelelser hit. Jeg sa at jeg skulle forsøke å høre om det var noe som kunne rettes på her, om det kanskje var en misforståelse til stede. Jeg har forsøkt privat å treffe ledende menn fra Forsyningsdepartementet, men det har ikke lyktes, og jeg tenkte at det kanskje kunne være like godt å ta det opp her – jeg håper at forsyningsministerens kolleger i Regjeringen muligens vil bringe det videre – om det kan være en foranledning til å rette en misfor-